

ZAGREBAČKA BURZA
THE ZAGREB STOCK EXCHANGE

Priručnik za specijaliste i održavatelje tržišta

Zagreb, veljača 2015.

Sadržaj:

1	UVOD	4
2	ORGANIZACIJSKI, KADROVSKI I TEHNIČKI UVJETI ZA OBAVLJANJE POSLOVA SPECIJALISTA I ODRŽAVATELJA TRŽIŠTA	4
2.1	ORGANIZACIJSKI UVJETI ZA OBAVLJANJE POSLOVA SPECIJALISTA ILI ODRŽAVATELJA TRŽIŠTA	4
2.2	KADROVSKI UVJETI ZA OBAVLJANJE POSLOVA SPECIJALISTA ILI ODRŽAVATELJA TRŽIŠTA	5
2.3	TEHNIČKI UVJETI ZA OBAVLJANJE POSLOVA SPECIJALISTA ILI ODRŽAVATELJA TRŽIŠTA	5
2.3.1	<i>Zahtjev za stjecanje uvjeta za obavljanje poslova specijalista</i>	5
	Postupak kada član želi koristiti TWS sučelje	6
	Postupak kada član želi poslove specijalista obavljati putem vlastitog računalnog programa.....	6
2.3.2	<i>Zahtjev za stjecanje uvjeta za obavljanje poslova održavatelja tržišta</i>	6
3	STJECANJE STATUSA SPECIJALISTA	6
3.1	PODNOŠENJE ZAHTJEVA ZA STJECANJE STATUSA SPECIJALISTA	6
3.2	ODLUČIVANJE O ZAHTJEVU ZA STJECANJE STATUSA SPECIJALISTA	7
3.3	POSTUPAK PROVJERE UVJETA ZA STJECANJE STATUSA SPECIJALISTA.....	7
3.4	UGOVOR O OBAVLJANJU POSLOVA SPECIJALISTA.....	7
3.5	KONFIGURACIJA TRGOVINSKOG SUSTAVA	8
4	STJECANJE STATUSA ODRŽAVATELJA TRŽIŠTA	8
4.1	PODNOŠENJE ZAHTJEVA ZA STJECANJE STATUSA ODRŽAVATELJA TRŽIŠTA	8
4.2	ODLUČIVANJE O ZAHTJEVU ZA STJECANJE STATUSA ODRŽAVATELJA TRŽIŠTA	8
4.3	POSTUPAK PROVJERE UVJETA ZA STJECANJE STATUSA ODRŽAVATELJA TRŽIŠTA	8
4.4	UGOVOR O OBAVLJANJU POSLOVA ODRŽAVATELJA TRŽIŠTA	9
4.5	KONFIGURACIJA TRGOVINSKOG SUSTAVA	9
5	POSTUPAK U SLUČAJU KADA ČLAN ŽELI PROMIJENITI RAČUNALNI PROGRAM PUTEM KOJEG OBAVLJA POSLOVE SPECIJALISTA	9
6	KORISNIČKI RAČUN I POSTUPAK PROMJENA U VEZI S KORISNIČKIM RAČUNOM 10	
6.1	KORISNIČKI RAČUN ZA OBAVLJANJE POSLOVA SPECIJALISTA.....	10
6.1.1	<i>Obavljanje poslova specijalista putem fizičke osobe</i>	10
	Inicijalna konfiguracija trgovinskih korisničkih računa	10
	Uloga	10
	Autorizacija za mijenjanje specijalističke ponude	10
	Zahtjev za promjenu.....	10
	Promjene vezane uz korisnički račun.....	11
6.1.2	<i>Obavljanje poslova specijalista automatskim putem pomoću računalnog programa</i>	11
6.2	KORISNIČKI RAČUN ZA ODRŽAVATELJA TRŽIŠTA NA STRUKTURIRANOM PROIZVODU.....	11
7	UVJETI I PARAMETRI ZA OBAVLJANJE POSLOVA SPECIJALISTA ILI ODRŽAVATELJA TRŽIŠTA	11
7.1	SPECIJALISTI	11
7.1.1	<i>Dubina knjige ponuda</i>	11
7.1.2	<i>Prosječni dnevni promet</i>	12
7.1.3	<i>Uvjeti za raspodjelu dionica u razrede</i>	12
7.1.4	<i>Maksimalni raspon cijene</i>	12
7.1.5	<i>Minimalna količina</i>	13
7.2	ODRŽAVATELJI TRŽIŠTA.....	14
8	PRESTANAK OBAVLJANJA POSLOVA SPECIJALISTA ILI ODRŽAVATELJA TRŽIŠTA NA ZAHTJEV ČLANA	14

9	PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE	15
10	DODACI	15
	Zahtjev za stjecanje uvjeta za obavljanje poslova specijalista	16
	Zahtjev za stjecanje uvjeta za obavljanje poslova održavatelja tržišta.....	17
	Zahtjev za školovanje zaposlenika za obavljanje poslova specijalista ili održavatelja tržišta	18
	Zahtjev za pristup testnoj okolini za obavljanje poslova specijalista.....	19
	Zahtjev za stjecanje statusa specijalista.....	20
	Zahtjev za stjecanje statusa održavatelja tržišta	21
	Zahtjev za izmjenom konfiguracije trgovinskog sustava obzirom na tip autorizacije za mijenjanje specijalističke ponude	22
	Zahtjev za prestanak obavljanje poslova specijalista ili održavatelja tržišta	23
	Ugovor o obavljanju poslova specijalista.....	24
	Ugovor o obavljanju poslova održavatelja tržišta	29
	Dodatak Ugovoru o obavljanju poslova održavatelja tržišta.....	34

Na temelju članka 318. Pravila, ovim se Priručnikom uređuje sljedeće:

- organizacijski, kadrovski i tehnički uvjeti za obavljanje poslova specijalista i održavatelja tržišta,
- stjecanje i prestanak statusa specijalista i održavatelja tržišta, na zahtjev člana,
- postupak promjene računalnog programa za obavljanje poslova specijalista ili održavatelja tržišta,
- postupak otvaranja i izmjena korisničkog računa,
- uvjeti i parametri za obavljanje poslova specijalista i održavatelja tržišta.

1 Uvod

Specijalist je član Burze koji na temelju ugovora sklopljenoga s Burzom preuzima posebne obveze vezane uz održavanje likvidnosti određene dionice, određeno vrijeme tijekom trajanja kontinuirane trgovine, putem izlaganja istovremenih ponuda na kupnju i prodaju unutar knjige ponuda.

Održavatelj tržišta je član Burze koji na temelju ugovora sklopljenoga s Burzom preuzima posebne obveze vezane uz održavanje likvidnosti određenog strukturiranog proizvoda, određeno vrijeme tijekom trajanja kontinuirane trgovine, putem izlaganja istovremenih ponuda na kupnju i prodaju unutar knjige ponuda.

2 Organizacijski, kadrovski i tehnički uvjeti za obavljanje poslova specijalista i održavatelja tržišta

2.1 Organizacijski uvjeti za obavljanje poslova specijalista ili održavatelja tržišta

Član koji namjerava obavljati poslove specijalista ili održavatelja tržišta mora:

1. osigurati da obavljanje poslova specijalista ili održavatelja tržišta ne utječe na obavljanje poslova redovite trgovine (npr. zaposlenik člana koji obavlja poslove specijalista za određenu dionicu ne smije obavljati poslove zaprimanja, prijenosa i izvršavanja naloga za račun klijenta za tu dionicu, i sl.)
2. uspostaviti trajan i učinkovit sustav sprječavanja i nadzora razmjene podataka s ciljem da obavljanje određenih usluga i aktivnosti člana (npr. izvršavanje naloga za račun klijenta i dr.) ne utječe na obavljanje poslova specijalista ili održavatelja tržišta ili da isto ne predstavlja zlouporabu tržišta,
3. uspostaviti trajan i učinkovit sustav sprječavanja sukoba interesa do kojega može doći prilikom obavljanja poslova specijalista i drugih poslova kod člana, a koji može štetiti interesima klijenata,
4. voditi evidencije o specijalističkim ponudama i transakcijama sklopljenim na osnovi takvih ponuda, sukladno odredbama ZTK-a, Pravilima i drugim aktima Burze.

2.2 Kadrovski uvjeti za obavljanje poslova specijalista ili održavatelja tržišta

Zaposlenik koji obavlja poslove specijalista ili održavatelja tržišta mora ispunjavati sljedeće uvjete:

- imati važeću licencu za obavljanje poslova brokera ili investicijskog savjetnika¹,
- završiti školovanje za korištenje OMX X-Stream trgovinskog sustava koje organizira Burza,
- završiti školovanje za obavljanje poslova specijalista ili održavatelja tržišta koje organizira Burza.

Član podnosi Burzi zahtjev za školovanje zaposlenika za obavljanje poslova specijalista ili održavatelja tržišta². Zahtjev se podnosi Odjelu tržišta na adresu elektroničke pošte: *trzista@zse.hr*.

Školovanje se sastoji od predavanja koja se održavaju na način, u vrijeme i na mjestu koje odredi Burza.

Nakon završenog školovanja Burza polazniku izdaje odgovarajuću potvrdu o završenom školovanju, a podaci o polazniku unose se u bazu podataka o osobama koje su završile školovanje za obavljanje poslova specijalista ili održavatelja tržišta.

Osoba koja je završila školovanje obavezno mora, prije nego što prvi puta počne obavljati poslove specijalista, 2 (dva) radna dana obavljati simulaciju poslova specijalista na testnoj okolini.

Radi obavljanja simulacije specijalističke trgovine član je dužan Burzi podnijeti zahtjev za pristup testnoj okolini za specijalista³.

2.3 Tehnički uvjeti za obavljanje poslova specijalista ili održavatelja tržišta

Član koji namjerava obavljati poslove specijalista ili održavatelja tržišta mora raspolagati računalnim programom koji omogućuje obavljanje poslova specijalista ili održavatelja tržišta.

2.3.1 Zahtjev za stjecanje uvjeta za obavljanje poslova specijalista

Član koji je odlučio obavljati poslove specijalista dužan je Burzi uputiti zahtjev za stjecanje uvjeta za obavljanje poslova specijalista⁴.

Član je u zahtjevu obavezan navesti namjerava li poslove specijalista obavljati putem:

- TWS sučelja (*Trader Workstation* sučelje) ili
- računalnog programa člana.

---

¹ Licenca za obavljanje poslova brokera ili investicijskog savjetnika je potrebna u slučaju kada će fizička osoba obavljati poslove specijalista s korisničkom ulogom Broker/Specijalist.

² Dodatak 3. ovog Priručnika.

³ Dodatak 4. ovog Priručnika.

⁴ Dodatak 1. ovog Priručnika.

Postupak kada član želi koristiti TWS sučelje

Ako član namjerava poslove specijalista obavljati putem TWS sučelja, dužan je izvršiti simulaciju obavljanja poslova specijalista na testnoj okolini.

Postupak kada član želi poslove specijalista obavljati putem vlastitog računalnog programa

Ako član namjerava poslove specijalista obavljati putem vlastitog računalnog programa, u zahtjevu⁵ je dužan označiti:

- nadograđuje li postojeći računalni program, ili
- uvodi li novi računalni program,

te u dogovoru s Odjelom za IT i razvoj tehnologije postupiti sukladno Korisničkom priručniku o načinu, rokovima i drugim uvjetima prihvaćanja informatičkih aplikacija brokerskih kuća.

2.3.2 Zahtjev za stjecanje uvjeta za obavljanje poslova održavatelja tržišta

Poslovi održavatelja tržišta za strukturirane proizvode mogu se obavljati samo automatskim putem pomoću računalnog programa člana.

Član koji je odlučio obavljati poslove održavatelja tržišta dužan je Burzi uputiti zahtjev za stjecanje uvjeta za obavljanje poslova održavatelja tržišta⁶ i u zahtjevu označiti:

- nadograđuje li postojeći računalni program, ili
- uvodi li novi računalni program,

te u dogovoru s Odjelom za IT i razvoj tehnologije postupiti sukladno Korisničkom priručniku o načinu, rokovima i drugim uvjetima prihvaćanja informatičkih aplikacija brokerskih kuća.

3 Stjecanje statusa specijalista

3.1 Podnošenje zahtjeva za stjecanje statusa specijalista

Član kojem je odobren zahtjev za stjecanje uvjeta za obavljanje poslova specijalista može Burzi podnijeti zahtjev za stjecanje statusa specijalista⁷.

Zahtjev za stjecanje statusa specijalista sadrži sljedeće podatke:

1. informaciju o dionici za koju član namjerava obavljati poslove specijalista;
2. informaciju o datumu kada član namjerava početi obavljati poslove specijalista;

---

⁵ Dodatak 1. ovog Priručnika.

⁶ Dodatak 2. ovog Priručnika

⁷ Dodatak 5. ovog Priručnika

3. izjavu člana da u cijelosti ispunjava sve organizacijske, kadrovske i tehničke uvjete za obavljanje poslova specijalista propisane Zakonom o tržištu kapitala, Pravilima i drugim aktima Burze.

Ako član poslove specijalista namjerava obavljati putem fizičke osobe, uz zahtjev je dužan priložiti *zahtjev za otvaranjem/izmjenom/zatvaranjem trgovinskog korisničkog računa*⁸ za svaku fizičku osobu koja će obavljati poslove specijalista u kojem se navodi korisnička uloga (Specijalist ili Broker/Specijalist) i popis dionica za koje ista osoba obavlja poslove specijalista.

Ako član poslove specijalista namjerava obavljati automatskim putem pomoću računalnog programa, radi osiguranja ispravnosti zadavanja ponuda, član je obvezan dati izjavu kojom određuje najmanje jednog zaposlenika osposobljenog za obavljanje poslova specijalista ili održavatelja tržišta kao osobu odgovornu za korištenje dodijeljenog korisničkog računa i nadzor nad postavkama i radom računalnog programa člana, te točnosti ponuda koje se putem predmetnog programa zadaju u sklopu obavljanja poslova specijalista.

3.2 Odlučivanje o zahtjevu za stjecanje statusa specijalista

Ako je zahtjev za stjecanje statusa specijalista nepotpun ili neuredan, vratit će se članu na ispravak i dopunu.

Ako je zahtjev potpun i uredan, Burza će pristupiti utvrđivanju ispunjava li član uvjete za obavljanje poslova specijalista.

3.3 Postupak provjere uvjeta za stjecanje statusa specijalista

Provjeru da li su ispunjeni tehnički uvjeti obavlja Odjel za IT i razvoj tehnologije, a ispunjavanje organizacijskih, kadrovskih i drugih uvjeta provjerava Odjel tržišta.

Burza ima pravo tijekom postupka provjere, kao i u bilo koje vrijeme tijekom kojeg član obavlja poslove specijalista, zatražiti od člana da predoči ili omogući uvid u isprave odnosno postupke koje smatra potrebnima u cilju utvrđivanja ispunjava li član prethodno navedene uvjete za obavljanje poslova specijalista.

Ako Burza utvrdi da član ne ispunjava uvjete za specijalista, Burza će ga, ako je to moguće, uputiti da u primjerenom roku poduzme potrebne mjere u cilju ispunjenja uvjeta. Ako član niti protekom primjerenog roka ne ispuni propisane uvjete, Burza će donijeti odluku kojom članu odbija zahtjev za stjecanje statusa specijalista.

3.4 Ugovor o obavljanju poslova specijalista

Ako član ispunjava sve propisane uvjete za specijalista, član i Burza potpisuju ugovor o obavljanju poslova specijalista.

Član stječe status specijalista potpisom ugovora o obavljanju poslova specijalista.

Činjenicu da je član stekao status specijalista za određenu dionicu, Burza objavljuje na svojoj internetskoj stranici. Dodatno, Burza će objaviti i datum od kojega će član početi obavljati poslove specijalista za određenu dionicu, uz uvjet da je član Burzi najavio dan od kojeg će početi obavljati poslove specijalista.

---

⁸ Obrazac *zahtjeva* dostupan je članovima putem intranet stranica za podršku Zagrebačke burze (<https://it.zse.hr>)

Član je dužan Burzi najaviti dan od kojeg će početi obavljati poslove specijalista najmanje 2 (dva) dana prije nego što počne obnašati prava i dužnosti specijalista.

3.5 Konfiguracija trgovinskog sustava

Odjel za IT i razvoj tehnologije izvršit će konfiguraciju trgovinskog sustava sukladno specifikaciji primljenoj od člana.

4 Stjecanje statusa održavatelja tržišta

4.1 Podnošenje zahtjeva za stjecanje statusa održavatelja tržišta

Član kojem je odobren zahtjev za stjecanje uvjeta za obavljanje poslova održavatelja tržišta može Burzi podnijeti zahtjev za stjecanje statusa održavatelja tržišta⁹.

Zahtjev za stjecanje statusa održavatelja tržišta sadrži sljedeće podatke:

1. informaciju o strukturiranom proizvodu za koji član namjerava obavljati poslove održavatelja tržišta;
2. informaciju o datumu kada član namjerava početi obavljati poslove održavatelja tržišta;
3. izjavu člana da u cijelosti ispunjava sve organizacijske, kadrovske i tehničke uvjete za obavljanje poslova održavatelja tržišta propisane Zakonom o tržištu kapitala, Pravilima i drugim aktima Burze.

Radi osiguranja ispravnosti zadavanja ponuda automatskim putem, pomoću računalnog programa, član je obvezan dati izjavu kojom određuje najmanje jednog zaposlenika osposobljenog za obavljanje poslova specijalista ili održavatelja tržišta kao osobu odgovornu za korištenje dodijeljenog korisničkog računa i nadzor nad postavkama i radom računalnog programa člana te točnosti ponuda koje se putem predmetnog programa zadaju u sklopu obavljanja poslova održavatelja tržišta.

4.2 Odlučivanje o zahtjevu za stjecanje statusa održavatelja tržišta

Ako je zahtjev za stjecanje statusa održavatelja tržišta nepotpun ili neuredan, vratit će se članu na ispravak i dopunu.

Ako je zahtjev potpun i uredan, Burza će pristupiti utvrđivanju ispunjava li član uvjete za obavljanje poslova održavatelja tržišta.

4.3 Postupak provjere uvjeta za stjecanje statusa održavatelja tržišta

Provjeru da li su ispunjeni tehnički uvjeti obavlja Odjel za IT i razvoj tehnologije, a ispunjavanje organizacijskih, kadrovskih i drugih uvjeta provjerava Odjel tržišta.

Burza ima pravo tijekom postupka provjere, kao i u bilo koje vrijeme tijekom kojeg član obavlja poslove održavatelja tržišta, zatražiti od člana da predoči ili omogući uvid u isprave odnosno postupke koje smatra potrebnima u cilju utvrđivanja ispunjava li član prethodno navedene uvjete za obavljanje poslova održavatelja tržišta.

---

⁹ Dodatak 6. ovog Priručnika

Ako Burza utvrdi da član ne ispunjava uvjete za održavatelja tržišta, Burza će ga, ako je to moguće, uputiti da u primjerenom roku poduzme potrebne mjere u cilju ispunjenja uvjeta. Ako član niti protekom primjerenog roka ne ispuni propisane uvjete, Burza će donijeti odluku kojom članu odbija zahtjev za stjecanje statusa održavatelja tržišta.

4.4 Ugovor o obavljanju poslova održavatelja tržišta

Ako član ispunjava sve propisane uvjete za održavatelja tržišta, član i Burza potpisuju osnovni ugovor o obavljanju poslova održavatelja tržišta¹⁰.

Aneks ugovora o obavljanju poslova održavatelja tržišta¹¹ sklapa se nakon potpisivanja osnovnog ugovora za svaki pojedinačni strukturirani proizvod istog izdavatelja.

Član stječe status održavatelja tržišta potpisom ugovora o obavljanju poslova održavatelja tržišta.

Činjenicu da je član stekao status održavatelja tržišta za određeni strukturirani proizvod, Burza objavljuje na svojoj internetskoj stranici. Dodatno, Burza će objaviti i datum od kojega će član početi obavljati poslove održavatelja tržišta za određeni strukturirani proizvod, uz uvjet da član Burzi najavio dan od kojeg će početi obavljati poslove održavatelja tržišta.

Član je dužan Burzi najaviti dan od kojeg će početi obavljati poslove održavatelja tržišta najmanje 2 (dva) dana prije nego što počne obnašati prava i dužnosti održavatelja tržišta.

4.5 Konfiguracija trgovinskog sustava

Odjel za IT i razvoj tehnologije Burze obaviti će konfiguraciju trgovinskog sustava, sukladno zahtjevu koji je član podnio.

5 Postupak u slučaju kada Član želi promijeniti računalni program putem kojeg obavlja poslove specijalista

Ako član koji je stekao tehničke uvjete za obavljanje poslova specijalista želi promijeniti računalni program putem kojeg obavlja poslove specijalista na način da:

- TWS sučelje zamijeni vlastitim računalnim programom koji s trgovinskim sustavom Burze komunicira putem X-Stream Open API sučelja, ili
- vlastiti računalni program koji s trgovinskim sustavom Burze komunicira putem X-Stream Open API sučelja zamijeni TWS sučeljem,

pokrenut će odgovarajući postupak podnošenjem zahtjeva za stjecanje uvjeta za obavljanje poslova specijalista¹², sukladno odredbama ovog Priručnika.

---

¹⁰ Dodatak 10.

¹¹ Dodatak 11.

¹² Dodatak 1.

6 Korisnički račun i postupak promjena u vezi s korisničkim računom

6.1 Korisnički račun za obavljanje poslova specijalista

Poslovi specijalista mogu se obavljati putem fizičke osobe ili automatskim putem uz pomoć računalnog programa člana.

6.1.1 Obavljanje poslova specijalista putem fizičke osobe

Svaka osoba koja kao zaposlenik člana obavlja poslove specijalista mora imati otvoren korisnički račun na trgovinskom sustavu Burze.

Otvaranje, izmjene ili zatvaranje trgovinskog korisničkog računa vrši se slanjem *zahtjeva za otvaranjem/izmjenom/zatvaranjem trgovinskog korisničkog računa*.

Inicijalna konfiguracija trgovinskih korisničkih računa

Nakon potpisa ugovora za obavljanje poslova specijalista za određenu dionicu, Odjel za IT i razvoj tehnologije inicijalno vrši konfiguraciju trgovinskih korisničkih računa sukladno odredbama ovog Priručnika, a prema podacima iz podnesenih zahtjeva.

Uloga

Zaposleniku člana može biti dodijeljena uloga *Specijalist* ili *Broker Specijalist*. U ulozi *Specijalist* moguće je obavljati samo poslove specijalista. U ulozi *Broker Specijalist* moguće je obavljati poslove specijalista i poslove redovite trgovine za sve ostale dionice.

Autorizacija za mijenjanje specijalističke ponude

Ako za pojedinu dionicu kod člana poslove specijalista obavlja više fizičkih osoba, korisnički sustav konfigurira se na način da specijalističku ponudu istaknutu u trgovinskom sustavu Burze može mijenjati samo osoba koja je tu specijalističku ponudu istaknula (Tip autorizacije 1).

Na poseban zahtjev¹³ člana, Odjel za IT i razvoj tehnologije konfigurirat će trgovinski sustav na takav način da svaka fizička osoba koja obavlja poslove specijalista kod člana za određenu dionicu može mijenjati specijalističku ponudu za tu dionicu istaknutu u trgovinskom sustavu Burze, bez obzira na to tko ju je istaknuo (Tip autorizacije 2).

Ovu opciju moguće je konfigurirati samo na istovjetan način za sve osobe koje kod jednog člana obavljaju poslove specijalista, glede svake dionice za koju je potpisan ugovor o obavljanju poslova specijalista.

Zahtjev za promjenu

Za svaku promjenu trgovinskih korisničkih računa koje član koristi potrebno je podnijeti *Zahtjev za otvaranjem/izmjenom/zatvaranjem trgovinskog korisničkog računa*.

---

¹³ Dodatak 7.

Promjene vezane uz korisnički račun

Član može zahtijevati sljedeće promjene vezane uz trgovinski korisnički račun:

- 1) otvaranje novog trgovinskog korisničkog računa, a u svrhu obavljanja poslova specijalista.
- 2) promjena uloge postojećeg trgovinskog korisničkog računa kako bi se mogao koristiti u svrhu obavljanja poslova specijalista.
- 3) prestanak korištenja trgovinskog korisničkog računa u svrhu obavljanja poslova specijalista. U zahtjevu član mora zatražiti izmjenu uloge ili zatvaranje trgovinskog korisničkog računa.
- 4) promjene u postavkama trgovinskog korisničkog računa koji se koristi u svrhu obavljanja poslova specijalista (dodavanje ili ukidanje dionice za koju se obavljaju poslovi specijalista po pojedinom trgovinskom korisničkom računu).

6.1.2 Obavljanje poslova specijalista automatskim putem pomoću računalnog programa

Za potrebe specijalista može se otvoriti jedinstveni korisnički račun za trgovinu automatskim putem uz pomoć računalnog programa člana za čije je korištenje odgovoran zaposlenik člana određen u izjavi koju je član dužan dostaviti sukladno proceduri iz točke 3.1. ovog Priručnika.

6.2 Korisnički račun za održavatelja tržišta na strukturiranom proizvodu

Za potrebe održavanja tržišta na strukturiranom proizvodu otvara se jedinstveni korisnički račun za trgovinu automatskim putem uz pomoć računalnog programa člana za čije je korištenje odgovoran zaposlenik člana određen u izjavi koju je član dužan dostaviti sukladno proceduri iz točke 4.1. ovog Priručnika.

7 Uvjeti i parametri za obavljanje poslova specijalista ili održavatelja tržišta

7.1 Specijalisti

Specijalist je dužan svaki trgovinski dan, najmanje 60% vremena tijekom kontinuirane trgovine unutar knjige ponuda, izlagati istovremenu ponudu na kupnju i prodaju pri čemu:

- količina izložena u ponudi na kupnju i prodaju mora biti jednaka ili veća od minimalne količine propisane ovim Priručnikom i
- raspon cijene u ponudi mora biti manji ili jednak maksimalnom rasponu cijene propisanom ovim Priručnikom.

Za potrebe određivanja minimalne količine i maksimalnog raspona cijene u ponudi, dionice se razvrstavaju u razrede likvidnosti na osnovu podataka o dubini knjige ponuda i prosječnom dnevnom prometu. Razvrstavanje u razrede likvidnosti obavlja se na početku svakog tromjesečja na temelju podataka o trgovini u prethodnom tromjesečju.

7.1.1 Dubina knjige ponuda

Dubina knjige ponuda (DKP) pokazatelj je likvidnosti koji mjeri promjenu cijene dionice prilikom unosa tržišne ponude na prodaju i ponude na kupnju u iznosu od 10.000,00 kn.

Dubina knjige ponuda izražava se u baznim bodovima (100 baznih bodova = 1%), a izračunava se prema formuli:

$$DKP = 10.000 * \left(\frac{P' - M}{M} + \frac{M - K'}{M} \right)$$

pri čemu je:

- $M = (K+P)/2$
- M = teoretska cijena,
- P = najbolja ponuda na prodaju,
- K = najbolja ponuda na kupnju,
- P' = najbolja ponuda na prodaju nakon unosa tržišne ponude na kupnju u iznosu od 10.000,00 kn,
- K' = najbolja ponuda na kupnju nakon unosa tržišne ponude na prodaju u iznosu u iznosu od 10.000,00 kn.

7.1.2 Prosječni dnevni promet

Za potrebe izračuna prosječnog dnevnog prometa pojedine dionice u izračun ulazi promet ostvaren unutar knjige prometa. Blok-transakcije i OTC transakcije ne ulaze u izračun.

7.1.3 Uvjeti za raspodjelu dionica u razrede

Za potrebe određivanja parametara za obavljanje poslova specijalista, dionice se raspoređuju u tri razreda likvidnosti sukladno slijedećim uvjetima:

Razred	Dubina knjige ponuda	Prosječni dnevni promet
1	$DKP \leq 250$	> 300.000 kn
2	$250 < DKP \leq 1.000$	> 150.000 kn
3	$DKP > 1.000$	

Ako dionica zadovoljava uvjet dubine knjige ponuda, a ne zadovoljava uvjet prosječnog dnevnog prometa, raspoređuje se u niži razred od onog u kojem bi bila na osnovi dubine knjige ponuda.

7.1.4 Maksimalni raspon cijene

Maksimalni raspon cijene jest najveća dozvoljena razlika između istovremene ponude na kupnju i ponude na prodaju.

Maksimalna razlika u cijeni između specijalističke ponude za kupnju i prodaju (eng. *spread*) određena je kako slijedi:

Razred	Maksimalni raspon
1	2%
2	5%
3	7%

Maksimalni raspon izražava se u apsolutnom iznosu u kunama. Maksimalni raspon u apsolutnom iznosu Burza računa jednom mjesečno za svaku dionicu koja ima specijalista, i to tako se maksimalni raspon izražen u postotku za svaki razred pomnoži s prosječnom cijenom zadnjeg dana prethodnog mjeseca, sukladno sljedećoj formuli:

$$S = \text{Limit} * P$$

pri čemu je:

- S = raspon izražen u kn,
- Limit = maksimalni raspon izražen u % razreda u kojem se nalazi dionica,
- P = prosječna cijena dionice zadnjeg dana prethodnog mjeseca.

Veličina maksimalnog raspona u apsolutnom iznosu izražava se u kunama (bez lipa) i zaokružuje se uvijek na više.

7.1.5 Minimalna količina

Minimalni iznos veličine istovremeno istaknutih ponuda na kupnju i prodaju koje specijalist mora izložiti u trgovinskom sustavu prikazan je u sljedećoj tablici:

Razred	Minimalni iznos ponude (u kn)
1	35.000 kn
2	15.000 kn
3	10.000 kn

Minimalna količina dionica izražava se u komadima. Burza će jednom mjesečno izračunati minimalnu količinu koja odgovara minimalnom iznosu ponude, po sljedećoj formuli:

$$Q = \text{Limit}/P$$

pri čemu je:

- Q = minimalna količina dionice izražena u komadima,
- Limit = minimalni iznos ponude izražen u kunama za razred u kojem se nalazi dionica,
- P = prosječna cijena dionice zadnjeg dana prethodnog mjeseca.

Zaokruživanje minimalne količine pojedinih dionica u ponudi specijalista na cijeli broj vrši se tako da se minimalna količina Q zaokružuje na prvi veći višekratnik broja 5. Iznimka je u slučaju da $25 \cdot P > \text{Limit}$ kada se zaokružuje na prvi veći višekratnik broja 2.

Burza će jednom mjesečno izračunati minimalnu količinu pojedinih dionica u ponudi specijalista te je dostaviti specijalistima i objaviti na svojim internetskim stranicama.

7.2 Održavatelji tržišta

Izdavatelj strukturiranog proizvoda dužan je imenovati održavatelja tržišta koji mora biti član Burze.

Održavatelj tržišta dužan je svaki trgovinski dan, određeno vrijeme tijekom kontinuirane trgovine unutar knjige ponuda, izlagati istovremenu ponudu na kupnju i prodaju pri čemu:

- količina izložena u ponudi na kupnju i prodaju mora biti jednaka ili veća od minimalne količine i
- raspon cijene u ponudi mora biti manji ili jednak maksimalnom rasponu cijene.

Minimalno vrijeme izlaganja ponude održavatelja tržišta, maksimalni raspon cijene u ponudi te minimalnu veličinu ponude određuje održavatelj tržišta u ugovoru o obavljanju poslova održavatelja tržišta koji sklapa s Burzom.

8 Prestanak obavljanja poslova specijalista ili održavatelja tržišta na zahtjev člana

Član koji više ne namjerava obavljati poslove specijalista ili održavatelja tržišta dužan je Burzi podnijeti zahtjev za prestanak obavljanja poslova specijalista ili održavatelja tržišta¹⁴.

Član je u zahtjevu dužan navesti na koje se financijske instrumente odnosi zahtjev za prestanak obavljanja poslova specijalista ili održavatelja te datum do kojeg namjerava obavljati poslove specijalista ili održavatelja tržišta.

Burza će u roku od 5 (pet) dana od dana primitka zahtjeva donijeti odluku o prestanku statusa specijalista ili održavatelja tržišta za financijske instrumente navedene u zahtjevu.

Član je dužan obavljati poslove specijalista ili održavatelja tržišta do datuma koji je naveo u zahtjevu, a u svakom slučaju još najmanje 20 (dvadeset) trgovinskih dana nakon dana donošenja odluke Burze.

---

¹⁴ Dodatak 8.

9 Prijelazne i završne odredbe

Ovaj Priručnik stupa na snagu 7 (sedmi) dan od dana objave na internetskim stranicama Burze.

Stupanjem na snagu ovog Priručnika prestaje važiti Priručnik za specijaliste i održavatelje tržišta od 17. rujna 2013. g.

10 Dodaci

Sastavni dio ovog Priručnika predstavljaju dodaci koji se nalaze u nastavku i kojima je namjena olakšati i pojednostavniti korištenje ovog Priručnika.

Dodatak 1.

Zahtjev za stjecanje uvjeta za obavljanje poslova specijalista

Član Zagrebačke burze

<i>Tvrtka/naziv</i>	
<i>Adresa</i>	
<i>OIB</i>	

ovim putem upućuje službeni zahtjev za stjecanje uvjeta za obavljanje poslova specijalista.

Za obavljanje poslova specijalista član će koristiti:

<i>"Trader Workstation" sučelje</i>	
<i>Vlastiti računalni program</i>	

Ako će član koristiti vlastitu korisničku aplikaciju, molimo vas da navedete:

<i>Nadograđuje li član postojeći računalni program</i>	
<i>Uvodi li član novi računalni program</i>	

U ....., dana .....

Potpis

.....

<i>Odobrenje zahtjeva (ispunjava Burza)</i>		
<i>Odobrenje (zaokružiti)</i>	<i>Datum</i>	<i>Potpis</i>
DA / NE		

Dodatak 2.

Zahtjev za stjecanje uvjeta za obavljanje poslova održavatelja tržišta

Član Zagrebačke burze,

<i>Tvrtka/naziv</i>	
<i>Adresa</i>	
<i>OIB</i>	

ovim putem upućuje službeni zahtjev za stjecanje uvjeta za obavljanje poslova održavatelja tržišta.

Zadavanje ponuda u okviru obavljanja poslova održavatelja tržišta strukturiranim proizvodom član vrši automatskim putem pomoću računalnog programa člana.

Za obavljanje poslova održavatelja tržišta član će:

<i>Nadograđivati postojeći računalni program</i>	
<i>Uvesti novi računalni program</i>	

U ....., dana .....

Potpis

.....

<i>Odobrenje zahtjeva (ispunjava Burza)</i>		
<i>Odobrenje (zaokružiti)</i>	<i>Datum</i>	<i>Potpis</i>
DA / NE		

Dodatak 3.

Zahtjev za školovanje zaposlenika za obavljanje poslova specijalista ili održavatelja tržišta

Član Zagrebačke burze,

<i>Tvrtka/naziv</i>	
<i>Adresa</i>	
<i>OIB</i>	

ovim putem upućuje službeni zahtjev za školovanje zaposlenika za obavljanje poslova specijalista ili održavatelja tržišta.

Za školovanje član prijavljuje sljedećeg zaposlenika:

<i>Ime i prezime</i>	
<i>OIB</i>	
<i>E-pošta</i>	
<i>Telefon</i>	

U ....., dana .....

Potpis

.....

<i>Odobrenje zahtjeva (ispunjava Burza)</i>		
<i>Odobrenje (zaokružiti)</i>	<i>Datum</i>	<i>Potpis</i>
DA / NE		

Dodatak 4.

Zahtjev za pristup testnoj okolini za obavljanje poslova specijalista

Član Zagrebačke burze,

<i>Tvrtka/naziv</i>	
<i>Adresa</i>	
<i>OIB</i>	

ovim putem upućuje službeni zahtjev za pristup testnoj okolini u svrhu obavljanja simulacije poslova specijalista.

Za provedbu testiranja član prijavljuje sljedećeg djelatnika:

<i>Ime i prezime</i>	
<i>OIB</i>	
<i>E-pošta</i>	
<i>Telefon</i>	

sa sljedećom ulogom (*označiti znakom X*) na trgovinskom sustavu:

<i>Specijalist</i>	☐
<i>Broker specijalist</i>	☐

U ....., dana .....

Potpis

.....

<i>Odobrenje zahtjeva (ispunjava Burza)</i>		
<i>Odobrenje (zaokružiti)</i>	<i>Datum</i>	<i>Potpis</i>
DA / NE		

Dodatak 5.

Zahtjev za stjecanje statusa specijalista

Član Zagrebačke burze,

<i>Tvrtka/naziv</i>	
<i>Adresa</i>	
<i>OIB</i>	

ovim putem upućuje službeni zahtjev za stjecanje statusa specijalista za sljedeće dionice i predviđeni datum početka obavljanja poslova specijalista:

<i>Oznaka (ticker)</i>		<i>Datum</i>	
------------------------	--	--------------	--

Podnošenjem ovog zahtjeva član izjavljuje da u cijelosti ispunjava sve organizacijske, kadrovske i tehničke uvjete za obavljanje poslova specijalista propisane Zakonom o tržištu kapitala, Pravilima i drugim aktima Burze.

Uz ovaj zahtjev član prilaže *Zahtjev za otvaranjem/izmjenom trgovinskog korisničkog računa* za svakog djelatnika koji će obavljati poslove specijalista.

U ....., dana .....

Potpis

.....

<i>Odobrenje zahtjeva (ispunjava Burza)</i>		
<i>Odobrenje (zaokružiti)</i>	<i>Datum</i>	<i>Potpis</i>
DA / NE		

Dodatak 6.

Zahtjev za stjecanje statusa održavatelja tržišta

Član Zagrebačke burze,

<i>Tvrtka/naziv</i>	
<i>Adresa</i>	
<i>OIB</i>	

ovim putem upućuje službeni zahtjev za stjecanje statusa održavatelja tržišta za sljedeći strukturirani proizvod i predviđeni datum početka obavljanja poslova održavatelja tržišta:

<i>Oznaka (ticker)</i>		<i>Datum</i>	
------------------------	--	--------------	--

Podnošenjem ovog zahtjeva član izjavljuje da u cijelosti ispunjava sve tehničke, organizacijske i kadrovske uvjete za obavljanje poslova održavatelja tržišta propisane Zakonom o tržištu kapitala, Pravilima i drugim aktima Burze.

U ....., dana .....

Potpis

.....

<i>Odobrenje zahtjeva (ispunjava Burza)</i>		
<i>Odobrenje (zaokružiti)</i>	<i>Datum</i>	<i>Potpis</i>
DA / NE		

Dodatak 7.

Zahtjev za izmjenom konfiguracije trgovinskog sustava obzirom na tip autorizacije za mijenjanje specijalističke ponude

Član Zagrebačke burze,

<i>Tvrtka/naziv</i>	
<i>Adresa</i>	
<i>OIB</i>	

ovim putem upućuje službeni zahtjev za izmjenom konfiguracije sustava za obavljanje specijalističke trgovine na način da poslije izmjene:

A) tip autorizacije za mijenjanje (osvježavanje) specijalističke ponude bude

Tip autorizacije 1	
Tip autorizacije 2	

B) dionice na koje se izmjena odnosi :

<i>Oznaka (ticker)</i>	
<i>Oznaka (ticker)</i>	
<i>Oznaka (ticker)</i>	

U ....., dana .....

Potpis

.....

<i>Odobrenje zahtjeva (ispunjava Burza)</i>		
<i>Odobrenje (zaokružiti)</i>	<i>Datum</i>	<i>Potpis</i>
DA / NE		

Dodatak 8.

Zahtjev za prestanak obavljanje poslova specijalista ili održavatelja tržišta

Član Zagrebačke burze,

<i>Tvrtka/naziv</i>	
<i>Adresa</i>	
<i>OIB</i>	

ovim putem upućuje službeni zahtjev za prestanak obavljanje poslova (*označiti znakom X*):

☐	<i>Specijalista</i>	☐	<i>Održavatelja tržišta</i>
--------------------------	---------------------	--------------------------	-----------------------------

za sljedeće financijske instrumente (*navesti: jednu ili više oznaka (tickera) odnosno pojam „sve“ ako se zahtjev odnosi na prestanak obavljanja poslova specijalista ili održavatelja tržišta za sve financijske instrumente*):

--

s namjeravanim datumom prestanka obavljanja poslova specijalista ili održavatelja tržišta:

<i>Datum</i>	
--------------	--

Podnošenjem ovog zahtjeva član izjavljuje da će poslove specijalista ili održavatelja tržišta obavljati do datuma navedenog u ovom zahtjevu, a u svakom slučaju još najmanje 20 (dvadeset) trgovinskih dana nakon dana donošenja odluke Burze o prestanku statusa specijalista ili održavatelja tržišta.

U ....., dana .....

Potpis

.....

<i>Odobrenje zahtjeva (ispunjava Burza)</i>		
<i>Odobrenje (zaokružiti)</i>	<i>Datum</i>	<i>Potpis</i>
DA / NE		

Dodatak 9.

Ugovor o obavljanju poslova specijalista

Zagrebačka burza d.d. sa sjedištem u Zagrebu, Ivana Lučića 2a/22 (u daljnjem tekstu: Burza), koju zastupaju gđa Ivana Gažić, predsjednica Uprave, i g. Tomislav Gračan, član Uprave

i

_____ (u daljnjem tekstu: Član),
kojeg zastupa _____,
(u daljnjem tekstu zajedno: Stranke)

sklopili su _____ u Zagrebu sljedeći

U G O V O R

O OBAVLJANJU POSLOVA SPECIJALISTA

- Budući da* Burza raspolaže trgovinskim sustavom koji članovima Burze koji to žele i ispunjavaju uvjete omogućava obavljanje poslova specijalista;
- Budući da* uvjeti likvidnosti na hrvatskom tržištu kapitala ukazuju na postojanje potrebe za dodatnom likvidnošću koju pružaju specijalisti;
- Budući da* Član ima namjeru preuzeti i redovito izvršavati obveze koje proizlaze iz statusa specijalista;
- Budući da* je Član na vlastiti zahtjev imenovan za specijalista za _____ (oznaka dionice),

Stranke su se sporazumjele kako slijedi:

Uvodne odredbe

Članak 1.

Stranke suglasno utvrđuju:

- da su obveze specijalista utvrđene odredbama Pravila i drugih akata Zagrebačke burze i hrvatskih propisa te da ih je Član dužan u cijelosti poštovati i njima se rukovoditi s pažnjom dobrog gospodarstvenika;
- da je Član dužan ispunjavati obveze i prava Specijalista za _____ (oznaka dionice) _____ izdavatelja _____ d. d. iz _____.

Predmet i svrha Ugovora

Članak 2.

Ovim ugovorom Stranke dodatno utvrđuju međusobna prava i obveze vezane uz stjecanje statusa specijalista od strane Člana.

Prava i obveze stranaka

Članak 3.

Burza je dužna:

- omogućiti Članu pristup trgovinskom sustavu radi obavljanja poslova specijalista;
- obavijestiti Člana o izmjenama odredbi Pravila Burze kojima je uređena djelatnost specijalista;
- obavijestiti Člana o izmjenama vezanim uz funkcioniranje trgovinskog sustava koje utječu na obavljanje poslova specijalista;
- pratiti ispunjavanje obveza Člana u obavljanju poslova specijalista.

Član je dužan:

- ispunjavati obveze specijalista s pažnjom dobrog gospodarstvenika;
- obavijestiti Burzu o svim promjenama u organizacijskom, kadrovskom i drugom ustroju koje mogu imati posljedica na ispunjavanje obveza specijalista.

Izveščivanje javnosti

Članak 4.

Burza će javno objavljivati statističke pokazatelje o ispunjavanju obveza pojedinih Članova koji obavljaju poslove specijalista, kao i koji Članovi obavljaju poslove specijalista za pojedinu dionicu i pod kojim uvjetima.

Početak obnašanja prava i dužnosti Specijalista

Članak 5.

Burza je dužna Članu omogućiti pristup trgovinskom sustavu radi obavljanja poslova specijalista u roku od 5 (pet) dana od dana potpisa ovog Ugovora.

Član je dužan početi ispunjavati obveze i prava specijalista u roku od 5 (pet) dana od dana na koji mu je Burza omogućila pristup trgovinskom sustavu radi obavljanja poslova specijalista.

Član je dužan Burzi najaviti dan početka djelovanja kao specijalist najmanje 2 (dva) dana prije nego što počne obnašati prava i dužnosti specijalista. Burza će tu najavu objaviti.

Sporazum Člana i Izdavatelja

Članak 6.

Ako Član s izdavateljem dionica za kojeg je imenovan specijalistom sklopi ugovor kojim se obvezuje da će kao specijalist udovoljavati uvjetima koji su stroži od uvjeta propisanih Pravilima i drugim aktima Burze (npr. manji raspon cijene, veća minimalna izloženost glede vremena ili količine i sl.), Burza će te podatke objaviti.

Zaštita podataka

Članak 7.

Sve isprave i podaci Burze ili Člana čije objavljivanje ili odavanje neovlaštenim trećim osobama može naštetiti legitimnim interesima Burze ili Člana, a nisu dani, izrađeni ili pribavljeni s namjerom objave, smatraju se tajnima.

Stranke su dužne s podacima i ispravama iz prethodnog stavka postupati s povećanom pažnjom i osigurati da zaposlenici Stranaka koji imaju pristup tim podacima i ispravama budu upoznati s činjenicom da su oni tajni i da ih ne smiju odavati ili stavljati na raspolaganje ili uvid neovlaštenim trećim osobama.

Osoba koja kod Člana obavlja poslove specijalista

Članak 8.

Član je dužan Burzi prije potpisivanja ovog Ugovora dostaviti podatke o (fizičkim) osobama (ili osobi) koje će kod Člana obavljati poslove specijalista, kao i sve promjene s time u vezi, bez odgode.

Odgovornost

Članak 9.

Za eventualnu izravnu ili neizravnu štetu ili izmaklu dobit koju izravno ili neizravno Član prouzroči Burzi ili trećim osobama u obavljanju poslova specijalista odgovoran je isključivo Član.

Ako bi netko pokrenuo sudski spor protiv Burze iz razloga navedenih u prethodnom stavku, Član je dužan pridružiti se parnici kao umještač na strani Burze i naknaditi Burzi svaki trošak koji mora snositi posljedično pokretanju sudskog postupka.

Mjerodavno pravo

Članak 10.

Na ovaj ugovor primjenjuju se zakoni i ostali propisi Republike Hrvatske.

Naslovi pojedinih dijelova Ugovora

Članak 11.

Naslovi pojedinih dijelova ovog Ugovora služe isključivo radi lakšeg snalaženja u tekstu i nemaju značaja prilikom primjene i tumačenja ovog ugovora ili pojedinih njegovih odredaba.

Izmjene i dopune Ugovora

Članak 12.

Ovaj Ugovor Stranke mogu izmijeniti i/ili dopuniti samo u pisanom obliku, na isti način i u istom obliku kako je sklopljen i ovaj ugovor.

Prethodni dogovori stranaka

Članak 13.

Na dan stupanja na snagu ovog Ugovora prestaju važiti svi prethodni međusobni pismeni i/ili usmeni dogovori stranaka u svezi s odnosima koji su uređeni ovim ugovorom.

Nevaljanost pojedinih odredaba ugovora

Članak 14.

U slučaju da su pojedine odredbe ovog Ugovora nevaljane ili postanu nevaljane, jer su protivne kogentnim odredbama pozitivno-pravnih propisa Republike Hrvatske, stranke će Ugovor sporazumno izmijeniti i dopuniti tako da u cijelosti bude sukladan predmetnim propisima, vodeći pri tome računa o prvotnoj volji stranaka koja je iskazana prilikom sklapanja ovog ugovora. Umjesto odredaba koje su ili postanu nevaljane iz razloga opisanih u prethodnoj rečenici, primjenjivati će se za razdoblje do usklađenja ugovora sa kogentnim odredbama pozitivno pravnih propisa Republike Hrvatske izravno odredbe odnosnih pozitivno pravnih propisa.

Stupanje na snagu

Članak 15.

Ovaj Ugovor stupa na snagu na dan potpisa od strane ovlaštenih predstavnika stranaka koji je naznačen na samom ugovoru.

Važenje ugovora

Članak 16.

Ovaj Ugovor sklopljen je na neodređeno vrijeme.

Prestanak Ugovora

Članak 17.

Ovaj Ugovor može prestati:

- ako Član izgubi status specijalista;
- ako ga Član otkáže, uz otkazni rok od najmanje 20 (dvadeset) trgovinskih dana;

Izjavu o raskidu Ugovora stranka je dužna drugoj strani dostaviti preporučenim pismom na adresu navedenu u ovom ugovoru ili drugu adresu navedenu u obavijesti o promjeni adrese.

Odredbe o odgovornosti važe i nakon prestanka ovog Ugovora.

Posljedično gubitku statusa specijalista, Burza će Članu uskratiti pristup trgovinskom sustavu namijenjen obavljanju poslova specijalista.

Promjena adrese

Članak 18.

Obavijest o promjeni adrese Stranke su dužne dostaviti drugoj stranci bez odlaganja, pisanim putem na način predviđen za dostavu izjave o raskidu ugovora.

Rješavanje sporova

Članak 19.

Stranke će sve sporove koji su u vezi s postojanjem, tumačenjem i primjenom ovog Ugovora pokušati riješiti na miran način i putem sporazumijevanja i dogovaranja, a ako to ne bi bilo moguće, za rješavanje spora nadležan je stvarno nadležni sud u Zagrebu.

Broj primjeraka

Članak 20.

Ovaj Ugovor sačinjen je u 4 (četiri) istovjetna primjerka, od kojih po 2 (dva) zadržava svaka Stranka.

Stranke i njihovi zastupnici izjavljuju da posjeduju sva potrebna ovlaštenja, dozvole i dopuštenja za potpisivanje ovog ugovora i preuzimanje obaveza koje iz njega proizlaze.

Stranke su ovaj ugovor pročitale, proučile, i razumjele te ga u znak svog slobodnom voljom izraženog pristanka potpisuju i ovjeravaju svojim pečatima.

Za Burzu:

Za Člana:

Dodatak 10.

Ugovor o obavljanju poslova održavatelja tržišta

Zagrebačka burza d.d. sa sjedištem u Zagrebu, Ivana Lučića 2a/22 (u daljnjem tekstu: Burza), koju zastupaju gđa Ivana Gažić, predsjednica Uprave, i g. Tomislav Gračan, član Uprave

i

_____ (u daljnjem tekstu: Član),
kojeg zastupa _____,
(u daljnjem tekstu zajedno: Stranke)

sklopili su _____ u Zagrebu sljedeći

U G O V O R

O OBAVLJANJU POSLOVA ODRŽAVATELJA TRŽIŠTA

- Budući da* Burza raspolaže trgovinskim sustavom koji članovima Burze koji to žele i ispunjavaju uvjete omogućava obavljanje poslova održavatelja tržišta;
- Budući da* Pravila Burze propisuju da se poslovi održavatelja tržišta moraju obavljati za svaki strukturirani proizvod
- Budući da* Član ima namjeru preuzeti i redovito izvršavati obveze koje proizlaze iz statusa održavatelja tržišta;
- Budući da* je Član na vlastiti zahtjev, a na temelju ugovora s Izdavateljem imenovan za održavatelja tržišta,

Stranke su se sporazumjele kako slijedi:

Uvodne odredbe

Članak 1.

Stranke suglasno utvrđuju:

- da su obveze održavatelja tržišta utvrđene ovim Ugovorom, odredbama Pravila i drugih akata Zagrebačke burze i hrvatskih propisa te da ih je Član dužan u cijelosti poštovati i njima se rukovoditi s pažnjom dobrog gospodarstvenika;
- da je Član dužan ispunjavati obveze i prava održavatelja tržišta navedene u dodacima ovom Ugovoru, koji se sklapaju za svaki pojedinačni strukturirani proizvod.

Predmet i svrha Ugovora

Članak 2.

Ovim ugovorom Stranke dodatno utvrđuju međusobna prava i obveze vezane uz stjecanje statusa održavatelja tržišta od strane Člana.

Prava i obveze stranaka

Članak 3.

Burza je dužna:

- omogućiti Članu pristup trgovinskom sustavu radi obavljanja poslova održavatelja tržišta;
- obavijestiti Člana o izmjenama odredbi Pravila Burze kojima je uređena djelatnost održavatelja tržišta;
- obavijestiti Člana o izmjenama vezanim uz funkcioniranje trgovinskog sustava koje utječu na obavljanje poslova održavatelja tržišta;
- pratiti ispunjavanje obveza Člana u obavljanju poslova održavatelja tržišta.

Član je dužan:

- ispunjavati dužnosti održavatelja tržišta s pažnjom dobrog gospodarstvenika;
- obavijestiti Burzu o svim promjenama u organizacijskom, kadrovskom, i drugom ustroju koje mogu imati posljedica na ispunjavanje obveza održavatelja tržišta.

Izvješćivanje javnosti

Članak 4.

Burza će javno objavljivati statističke pokazatelje o ispunjavanju obveza Člana prilikom obavljanja poslova održavatelja tržišta navedene u dodacima ovom Ugovoru, kao i uvjete pod kojima ih obavlja.

Početak obnašanja prava i dužnosti održavatelja tržišta

Članak 5.

Burza je dužna Članu omogućiti pristup trgovinskom sustavu radi obavljanja poslova održavatelja tržišta u roku od 5 (pet) dana od dana potpisa ovog Ugovora.

Član je dužan početi obnašati prava i dužnosti održavatelja tržišta u roku od 5 (pet) od dana na koji mu je Burza omogućila pristup trgovinskom sustavu radi obavljanja poslova održavatelja tržišta.

Član je dužan Burzi najaviti dan početka djelovanja kao održavatelj tržišta najmanje 2 (dva) trgovinska dana prije nego što počne obnašati prava i dužnosti održavatelja tržišta. Burza će tu najavu objaviti.

Parametri za obavljanje poslova održavatelja tržišta

Članak 6.

Parametre za obavljanje poslova održavatelja tržišta za svaki pojedini strukturirani proizvod određuje održavatelj tržišta u dodatku ovom Ugovoru.

Burza će navedene parametre posebno objaviti.

Sporazum Člana i Izdavatelja

Članak 7.

Ako Član s izdavateljem strukturiranog proizvoda za koji je imenovan održavateljem tržišta sklopi ugovor kojim se obvezuje da će kao održavatelj tržišta udovoljavati uvjetima koji su stroži od uvjeta određenih dodatkom ovom Ugovoru (npr. manji raspon cijene, veća minimalna izloženost glede vremena ili količine i sl.), Burza će te podatke objaviti.

Zaštita podataka

Članak 8.

Sve isprave i podaci Burze ili Člana čije objavljivanje ili odavanje neovlaštenim trećim osobama može naštetiti legitimnim interesima Burze ili Člana, a nisu dani, izrađeni ili pribavljeni s namjerom objave, smatraju se tajnima.

Stranke su dužne s podacima i ispravama iz prethodnog stavka postupati s povećanom pažnjom i osigurati da zaposlenici Stranaka koji imaju pristup tim podacima i ispravama budu upoznati s činjenicom da su oni tajni i da ih ne smiju odavati ili stavljati na raspolaganje ili uvid neovlaštenim trećim osobama.

Osoba koja kod Člana obavlja poslove održavatelja tržišta

Članak 9.

Član je dužan Burzi prije potpisivanja ovog Ugovora dostaviti podatke o (fizičkim) osobama (ili osobi) koje će kod Člana obavljati poslove održavatelja tržišta, kao i sve promjene s time u vezi, bez odgode.

Odgovornost

Članak 10.

Za običnu štetu i izmaklu korist koju Član prouzroči Burzi ili trećim osobama u obavljanju poslova održavatelja tržišta odgovoran je Član.

Odgovornost Člana ograničena je iznosom ukupnog prometa ostvarenog trgovanjem na Burzi strukturiranim proizvodima navedenim u dodacima ovom Ugovoru, u svezi s kojima je nastupila šteta u razdoblju od godinu dana prije dana nastanka štete.

Ako bi treća osoba pokrenula sudski spor protiv Burze radi naknade štete koju joj je prouzročio Član prilikom obavljanja poslova održavatelja tržišta, Član je dužan pridružiti se parnici kao umješlač na strani Burze i naknaditi Burzi svaki trošak koji mora snositi temeljem odluke kojom je pravomoćno okončan sudski postupak.

Mjerodavno pravo

Članak 11.

Na ovaj Ugovor primjenjuju se zakoni i ostali propisi Republike Hrvatske.

Naslovi pojedinih dijelova Ugovora

Članak 12.

Naslovi pojedinih dijelova ovog Ugovora služe isključivo radi lakšeg snalaženja u tekstu i nemaju značaja prilikom primjene i tumačenja ovog ugovora ili pojedinih njegovih odredaba.

Izmjene i dopune Ugovora

Članak 13.

Ovaj Ugovor Stranke mogu izmijeniti i/ili dopuniti samo u pisanom obliku, na isti način i u istom obliku kako je sklopljen i ovaj Ugovor.

Prethodni dogovori stranaka

Članak 14.

Na dan stupanja na snagu ovog Ugovora prestaju važiti svi prethodni međusobni pismeni i/ili usmeni dogovori stranaka u svezi s odnosima koji su uređeni ovim ugovorom.

Nevaljanost pojedinih odredaba ugovora

Članak 15.

U slučaju da su pojedine odredbe ovog Ugovora nevaljane ili postanu nevaljane, jer su protivne kogentnim odredbama pozitivno-pravnih propisa Republike Hrvatske, stranke će Ugovor sporazumno izmijeniti i dopuniti tako da u cijelosti bude sukladan predmetnim propisima, vodeći pri tome računa o prvotnoj volji stranaka koja je iskazana prilikom sklapanja ovog ugovora. Umjesto odredaba koje su ili postanu nevaljane iz razloga opisanih u prethodnoj rečenici, primjenjivati će se za razdoblje do usklađenja ugovora sa kogentnim odredbama pozitivno pravnih propisa Republike Hrvatske izravno odredbe odnosnih pozitivno pravnih propisa.

Stupanje na snagu

Članak 16.

Ovaj Ugovor stupa na snagu na dan potpisa od strane ovlaštenih predstavnika Stranaka koji je naznačen na samom Ugovoru.

Važenje ugovora

Članak 17.

Ovaj Ugovor sklopljen je na neodređeno vrijeme.

Prestanak Ugovora

Članak 18.

Ovaj Ugovor može prestati:

- ako Član izgubi status održavatelja tržišta
- ako Izdavatelj raskine ugovor o obavljanju poslova održavatelja tržišta sklopljen s Članom
- na zahtjev Člana, uz otkazni rok od najmanje 20 (dvadeset) trgovinskih dana

Izjavu o raskidu odnosno otkazu ovog Ugovora Stranka je dužna drugoj Stranki dostaviti preporučenom pismom pošiljkom na adresu navedenu u ovom Ugovoru ili drugu adresu navedenu u obavijesti o promjeni adrese.

Odredbe o odgovornosti važe i nakon prestanka ovog Ugovora.

Posljedično gubitku statusa održavatelja tržišta, Burza će Članu uskratiti pristup trgovinskom sustavu radi obavljanja poslova održavatelja tržišta.

Promjena adrese

Članak 19.

Obavijest o promjeni adrese Stranke su dužne dostaviti drugoj Stranci bez odlaganja, pisanim putem na način predviđen za dostavu izjave o raskidu ugovora.

Rješavanje sporova

Članak 20.

Stranke će sve sporove koji su u vezi s postojanjem, tumačenjem i primjenom ovog Ugovora pokušati riješiti na miran način i putem sporazumijevanja i dogovaranja, a ako to ne bi bilo moguće, za rješavanje spora nadležan je stvarno nadležni sud u Zagrebu.

Broj primjeraka

Članak 21.

Ovaj Ugovor sačinjen je u 4 (četiri) istovjetna primjerka, od kojih po 2 (dva) zadržava svaka Stranka.

Stranke i njihovi zastupnici izjavljuju da posjeduju sva potrebna ovlaštenja, dozvole i dopuštenja za potpisivanje ovog ugovora i preuzimanje obaveza koje iz njega proizlaze.

Stranke su ovaj ugovor pročitale, proučile, i razumjele te ga u znak svog slobodnom voljom izraženog pristanka potpisuju i ovjeravaju svojim pečatima.

Za Burzu:

Za Člana:

Dodatak 11.

Dodatak Ugovoru o obavljanju poslova održavatelja tržišta

Zagrebačka burza d.d. sa sjedištem u Zagrebu, Ivana Lučića 2a/22 (u daljnjem tekstu: Burza), koju zastupaju gđa Ivana Gažić, predsjednica Uprave, i g. Tomislav Gračan, član Uprave

i

_____ (u daljnjem tekstu: Član),

kojeg zastupa _____, _____,

(u daljnjem tekstu zajedno: Stranke)

sklopili su _____ u Zagrebu

Dodatak br. 1.

UGOVORU O OBAVLJANJU POSLOVA ODRŽAVATELJA TRŽIŠTA

Članak 1.

Član se obvezuje ispunjavati obveze i prava održavatelja tržišta za sljedeći strukturirani proizvod:

Naziv:

Oznaka:

ISIN:

Članak 2.

Održavatelj tržišta je obvezan pridržavati se sljedećih parametara u obavljanju poslova održavatelja tržišta za strukturirani proizvod naveden u članku 1. ovog Dodatka:

1. isticati Ponude za kupnju i prodaju u razdoblju od _____
2. istovremeno isticati minimalno _____
3. maksimalna razlika u cijeni između ponude za kupnju i prodaju (eng. *spread*) je _____.

Članak 3.

Ovaj Dodatak čini sastavni dio Ugovora o obavljanju poslova održavatelja tržišta. Na pitanja koja nisu izričito definirana ovim Dodatkom, primjenjivat će se odredbe Ugovora o obavljanju poslova održavatelja tržišta.

Za Burzu:

Za Člana: